

CENY OGŁOSZEŃ:

za wiersz milimetry
przed 1 złoty, w tekście
50 gr., za tekstem 40 gr.
Ogłoszenia tabelarycz-
ne 50 proc., a swięto-
ne 25 proc. drożej. Dro-
bne ogłoszenia po 10
groszy. Dla poszuki-
wanych pracy 5 gr. za
wyraz. Najmniej 1 zł.

Konto czekowe PKO
Warszawa 65.070

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny: WIKTOR MONSIORSKI.

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie
zł. 2.00

Adres administracji:
Piłsudskiego Nr. 8, te-
lefon 4-97, telefon re-
dakcji 6-92, telefon re-
dakcji nocnej i dru-
karni 4-94.

Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.070

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 13, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-33; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77;
ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 2, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Grób 59 ludzi na dnie oceanu.

Zatonięcie francuskiej łodzi podwodnej.

PARYŻ, 8. 7. Francuska łódź podwodna „Promethee” zatonięła w pobliżu Cherbourga.

Łódź wypłynęła na morze, aby dokonać szeregu próbnych manewrów i przeprowadzić pewne doświadczenia. — W nurkowcu znajdowało się, oprócz komendanta porucznika Couesnel du Mesnil, 10 oficerów, 36 marynarzy oraz 20 osób cywilnych (inżynier, 2 techników, 11 robotników arsenału oraz monter i 6 robotników stoczni okrętowej Schneidera. Łódź towarzyszył torpedowiec.

W odległości 7 mil od brzegu nastąpił nagle wybuch i łódź momentalnie pogrążyła się w odmętach. W chwili katastrofy znajdowało się na pomoście łodzi podwodnej jej komenda z drugim oficerem i 5 marynarzy, którzy zrzućeni zostali do morza. Uratowali ich rybacy.

W ministerjum marynarki nie tracą nadziei, że załoga zatopionego nurkowca udało się szybko zamknąć klapy wejściowe i zapobiec w ten sposób zalaniu statku wodą.

Na miejsce wypadku wysłane zostały samoloty, które badają powierzchnię morza.

Prace ratunkowe trwały całą noc przy świetle reflektorów.

ZNIZKA CEN PRĄDU W WILNIE.

WILNO, 8. 7. (PAT). Prowadzona od szeregu miesięcy walka o tani prąd elektryczny osiągnęła nareszcie konkretne rezultaty. Na ostatnim posiedzeniu komisji finansowej postanowiono obniżyć cenę prądu elektrycznego o 10 gr. na kilowacie.

Po zatwierdzeniu tej uchwały przez radę miejską, niezwłocznie zostanie ona wprowadzona w życie.

REORGANIZACJA SYNDYKATU HUT ŻELAZNYCH.

WARSZAWA, 8. 7. (PAT) Jak się dowiadujemy, w ostatnich dniach prowadzone są prace nad zreorganizowaniem syndykatu polskich hut żelaznych w kierunku uporządkowania jego działalności i zmniejszenia wydatków. Jak słychać, prace te posunęły się znacznie naprzód tak, że w najbliższych dniach należy oczekiwać odnowienia umowy syndykalistycznej na dalszy okres paroletni.

GÓRNICY BELGIJCZY STRAJKUJĄ.

BRUKSELA, 8. 7. (PAT). Strajk w zagłębiu Borinage przybiera coraz większe rozmiary. W La Louviere strajkującym udało się zamknąć wielkich zakładów przemysłowych. W okolicy Charleroi wszystkie kopalnie i zakłady przemysłowe przystąpiły do strajku. Strajk ogarnął również Courcelles i Marchienne, gdzie zaprzestano wszelkiej pracy.

PONOWNA ZWYŻKA POŻYCZKI POLSKIEJ.

LONDYN, 8. 7. (PAT) 7 proc. polska pożyczka stabilizacyjna uległa dziś ponownej wyższej podnosząc się z 67 na 69 i pół. Od poniedziałku pożyczka polska podniosła się o 10 i pół punktów

Ocalony komendant łodzi oświadczył, że zatonięcie łodzi jest dla niego niezrozumiałe.

Udało się ustalić miejsce, w którym znajduje się zatopiona łódź podwodna

„Promethee”. Znajduje się ona w niewielkiej odległości przylądka Levi w kierunku północnym. Morze ma w tym miejscu 75 metrów głębokości. Z zatopionej łodzi wydobywa się powietrze.

Dzisiaj nastąpi podpisanie traktatu lozańskiego.

LOZANNA, 8. 7. (PAT). Traktat lozański, który podpisany zostanie jutro, składać się będzie z następujących części: Z aktu końcowego oraz 5-ciu dodatków. 1) Układu z Niemcami, 2) przepisów przejściowych dotyczących Nie-

miec, 3) rezolucji w sprawie odszkodowań nie niemieckich (t. zw. odszkodowań wschodnich) i 4) rezolucji dotyczącej przyszłej światowej konferencji gospodarczej.

Możliwość wybuchu strajku rolnego.

WARSZAWA, 8. 7. (wł). Do stolicy nadeszły niepokojące wiadomości o możliwości wybuchu strajku rolnego.

W szeregu miejscowości w województwach centralnych, m. in. w kieleckim, ziemianie zalegają od kilku

miesięcy z wypłatami robotniczymi.

W powiecie puławskim na tem tle wybuchł dziś strajk. Gdyby strajk wybuchł w okresie żniw, przyniosłby on duże straty ziemianstwu.

Niemcy strzelają do dzieci polskich.

Bestjańska zbrodnia pod Częstochową.

CZĘSTOCHOWA, 8. 7. (PAT) Wczoraj na pograniczu polsko niemieckim wydarzyło się zjawisko rzucające jasne światło na niebezpieczną psychozę

w szeregach nacjonalistycznych, panującą wśród ludności niemieckiej po tamtej stronie kordonu.

Zjawisko to zyskuje szczególną wy-

Eksplzja szybu naftowego w Boryslawiu.

BORYSLAW, 8. 7. (PAT) Dziś na kopalni nafty „Boryslaw nr. 2” w dzielnicy Potok Górny, nastąpiła niezwykle silna eksplozja gazometru, wskutek czego zaczął się palić szyb wiertniczy.

Natychmiastowa akcja ratunkowa

straży szyb uratowała. Eksplozja była tak wielka, że w promieniu dwóch kilometrów od miejsca katastrofy powpadały szyby. Detonację słychać było w promieniu kilku kilometrów. Przyczyny eksplozji narazie nieznane.

Ofiar w ludziach niema.

Strajk 500 akuszererek.

Protest przeciwko redukcjom w kasie chorych.

ŁÓDŹ, 8. 7. Przed kilku miesiącami łódzka kasa chorych zreorganizowała system pomocy położniczej, wprowadzając t. zw. akuszerki rejonowe i znosząc temsamem wolny wybór akuszerki. W związku z tem z ogólnej liczby akuszererek, kasa zatrzymała jedynie 60.

Zwolnione akuszerki wystosowały protest do ministerjum pracy, otrzymały jednak odpowiedź, że ministerjum w sprawy te nie zamierza się wtrącać, po zostawiając załatwienie ich kasie chorych.

Wczoraj odbyło się ogólne zebranie

zredukowanych akuszererek w liczbie 350. W dyskusji stwierdzono, że wobec nikłej praktyki prywatnej akuszerki znalazły się bez środków do życia. Po burzliwych obradach postanowiono zorganizować strajk i zaprzestać udzielania pomocy położniczej, a także do strajku tego wciągnąć akuszerki rejonowe, pracujące w bardzo ciężkich warunkach.

Termin strajku ustalony będzie w zależności od wyników konferencji, na którą wyjeżdża do ministerjum pracy delegacja akuszererek.

Hitler przyjeżdża do Prus Wschodnich.

KRÓLEWIEC, 8. 7. (PAT). W czasie od 15 do 17 lipca Hitler przybędzie do Prus Wschodnich celem wygłoszenia przemówień przedwyborczych. Hitler zabawi w Tyliczu. Prasa hitlerowska wzywa członków i sympatyków stron-

nietwa narodo - socjalistycznego do entuzjastycznego przyjęcia Hitlera. Pisma zalecają hitlerowcom porzucenie pracy na czas pobytu Hitlera w danym mieście oraz zamknięcie sklepów.

DRUGA TRANSZA POŻYCZKI GDYŃSKIEJ.

LONDYN, 8. 7. Prasa angielska donosi, że w czasie wczorajszej rozmowy ministra Zaleskiego z premierem Herriotem, poruszana była sprawa pożyczki 300 milionów franków dla Polski. Pożyczka ta ma być użyta na rozbudowę portu w Gdyni i sieć kolejową.

(Chodzi tu prawdopodobnie o reko-

wania w sprawie wypłaty drugiej transzy t. zw. pożyczki gdyńskiej).

—ooo— NOWY ZARZĄD GŁÓWNY ZW. INWALIDÓW.

WARSZAWA, 8. 7. (PAT). Dziś odbyło się posiedzenie zarządu głównego związku inwalidów wojennych, na którym ukonstytuowało się prezydium zarządu głównego związku inwalidów w następujący składzie: prezes Jan Karoska, poseł na sejm, wiceprezes Stefan Szulczyński, drugi wiceprezes Antoni Pajak, sekretarz generalny Stanisław Modzelewski, skarbnik Feliks Woźniak, zastępca sekretarza Jankowski, zastępca skarbnika Kazimierz Dąbrowski.

mowę wskutek tego, że ofiarami jego były dzieci, które w trakcie zbierania jagód w lesie pod Starokrzepicami bez wiedzy przekroczyły granicę niemiecką. Pomimo, że dzieci trzymały w rękach koszyki i widoczne było, że zbierały się, dwaj Niemcy w ubraniach cywilnych poczęli do nich strzelać z dubeltówki, raniąc 16-letniego chłopca Czesława Ryszczyka. Ranny Ryszczyk obficie brocząc krwią ostatkiem sił przedostał się na stronę polską. Gdy uciekający znajdowali się już po stronie polskiej, Niemcy dali do nich jeszcze kilka strzałów. Ryszczyka umieszczono w szpitalu w Krzepicach.

WYPADEK Z ŁÓDZIĄ.

BRZEŚĆ n-B., 8. 7. Na jeziorze Górnem wydarzył się nieszczęśliwy wypadek.

Wycieczka uczniów szkoły powszechnej pod kierownictwem nauczyciela wyruszyła na spacer łódkami. W pewnej chwili jedna z łódek wywróciła się. Dwoje dzieci: Josel Miller, lat 14, oraz siostra jego również 14-letnia Rywa, utonęło.

Zwłoki bliźniąt dotychczas nie wydobyto.

—ooo—

LOTNICY AMERYKAŃSCY ROZBI- LI SIĘ POD MIŃSKIEM.

MOSKWA, 8. 9. (PAT). Jak się obecnie okazuje, lotnicy amerykańscy Matern i Griffin wskutek zepsucia mechanizmu samolotu musieli zmienić kierunek lotu i polecieć wzdłuż linii kolejowej Mińsk — Moskwa. W nocy z 6 na 7 bm. zmuszeni byli o 4-ej nad ranem do lądowania. Maszyna jest rozbita. Lotnicy lekko potłuczeni. Po udzieleniu im pomocy lekarskiej obaj lotnicy wyjeżdżają pociągiem z Mińska do Moskwy, gdzie oczekiwani są jutro rano.

LADNY KOMPLET W WIEZIENIU.

BYDGOSZCZ, 8. 7. Aresztowano dyrektora kasy chorych w Szubinie, Hipolita Walkowskiego, siostrę jego Marię oraz trzech urzędników. Prokurator oskarża ich o sprzeniewierzenie kilkudziesięciu tysięcy złotych.

Wszystkich osadzono w więzieniu bydgoskim.

PIERWSZE ZATRUCIE GRZYBAMI.

ŁÓDŹ, 8. 7. W mieszkaniu przy ul. Kraszewskiego 8, ulegli pierwszemu w tym roku na terenie Łodzi zatruciu grzybami: 34-letni robotnik Stanisław Suchecki, jego żona Zofia, oraz 4-letni syn Józef. Wszystkich troje w stanie bardzo ciężkim przewieziono do szpitala.

Potrzeba linii wytycznej.

Od pewnego czasu ukazują się wiadomości o zarządzeniach bądź o charakterze administracyjnym, bądź ustawodawczym, mających na celu pomoc dla zagrożonego w swych podstawach rolnictwa. Nie ulega bowiem wątpliwości, że bez tej pomocy ze strony państwa sama produkcja rolnicza nie zdoła opłacić wysiłków rolników, z powodu jej całkowitej nierentowności.

Ow interwencjonizm państwowy, sięgający między innymi w stosunki prywatno-prawne między rolnikiem i jego wierzycielami, zaczyna wywo-

ływać pewien opór, narazie jeszcze nieorganizowany ze strony innych gałęzi pracy. Przedewszystkiem, oczywiście, ze strony przemysłu i handlu. Rozumowanie, na jakim opiera się opozycja, polega na twierdzeniu, że obecny kryzys nie jest bynajmniej wyłącznie kryzysem rolniczym, ale kryzysem ogólnogospodarczym. W konsekwencji tego stanowiska domagać się poczynają niektóre głosy odpowiedniej pomocy ze strony państwa i dla innych warsztatów poza rolnictwem, a mniej radykalne, przynajmniej odrzucenia tych

wszystkich środków zaradczych dla warsztatów rolnych, jakie mogłyby, choćby w najmniejszej mierze dotknąć nawet poszczególnych przedstawicieli przemysłu czy handlu.

Niebezpieczeństwo takiego stanowiska jest wyjątkowo duże, gdyż, powierzchownie biorąc, pewnie raczej za niem przemawiają, a efekt pojęcia na tę drogę byłby dla całego gospodarstwa społecznego bardzo szkodliwy.

A więc przedewszystkiem kilka słów na temat owego ogólnego kryzysu.

Prawdą jest, że całe gospodarstwo polskie nie znajduje się w stanie równowagi, lecz przeciwnie podlega bardzo silnym perturbacjom. Jednakowoż nie wolno zapominać, że w naszych warunkach podstawą tych wszystkich zaburzeń jest utrata przez produkcję przemysłową i handel, rodzimego rynku zbytu. Odpadł bowiem w bardzo poważnej mierze największy spożywca, jakim jest włościanin. Stało się to z powodu wielkiego zmniejszenia wpływów gotówkowych za produkty rolne, co zmniejszyło w ostatnim roku siłę nabywczą włościan o jakieś 2 miliardy złotych. Ponieważ nie może być nawet mowy o tem, aby eksport mógł zastąpić krajowego konsumenta, jest jasne, że wszelka poprawa w dziedzinie produkcji przemysłowej i handlu może nastąpić tylko przez odbudowę siły nabywczej włościanstwa.

Dlatego też, tak jak początek kryzysu ogólnego w Polsce zaczął się od kryzysu rolnego, tak i moment zwrotny może nastąpić jedynie wówczas, kiedy nastąpi przełamanie napięcia kryzysowego w rolnictwie.

Wydaje się, że powyższe sformułowana teza stała się już publiczną własnością i bliższego udawadniania nie potrzebuje. Należy jedynie pamiętać o niej i realizować ją w praktyce. Z tego niezbitego faktu gospodarczego wynika, że nawet daleko idące ofiary na rzecz rolnictwa, o nie tylko będą dostatecznie duże i dostatecznie skoordynowane, mogą być uznane jako celowe. Ofiary zaś, które składałoby państwo na rzecz innych gałęzi produkcji, w żadnym wypadku nie mogłyby być środkiem leczniczym, ale co najwyżej narkozą uśmierzającą chwilowe cierpienia. W chwili obecnej nie stać skarbu państwa na wydatki, które nie mogą spowodować naprawy stosunków. Natomiast musi stać na to, aby prowadzić wytrwale, przemysłową i nie cofającą się przed niczem walką z kryzysem w dziedzinie rolnictwa.

W czasie walki muszą być również ofiary, a zatem argument, że interwencjonizm na korzyść rolnictwa nie może w żadnym razie dotknąć interesów poszczególnych firm i instytucji handlowych i przemysłowych, nie wytrzymuje krytyki. Rozchodzi się jedynie o to, aby dopuszczać te straty jedynie, których uniknąć nie można, i ażeby były one zrównoważone rzeczywistymi korzyściami rolnictwa.

Trzeba się raz zdecydować na określoną wytyczną postępowania i nie cofać z raz obranej drogi. Równoczesna sanacja wszystkich gałęzi pracy w Polsce jest niemożliwą, a więc należy starać się usunąć najważniejszą przyczynę niezdrowych stosunków. Wszelki opór ze strony sfer gospodarczych przeciwko zarządzeniom, mającym na celu ratowanie warsztatów rolnych, jest dowodem całkowitej krótkowzroczności i optyizmu, który przypuszcza, że można usunąć zło, chociaż się nie usunie jego przyczyn. Każde załamanie na tej raz obranej drodze spowoduje, że rolnictwu nie pomożemy, i że inne gałęzie pracy również stracą.

Gdzież jest sens w takim rachunku?

Z. R.

O przeszłości ś. p. Gettera

Proces o mord w rzeźni warszawskiej.

WARSZAWA, 8. 7. (wl.) W drugim dniu procesu o zabójstwo ś. p. Gettera pierwszy zeznał świadek Maj. kapitan żandarmerji.

Znał dobrze Gettera, który podczas wojny był podofic. żandarmerji. Św. wyraża się o zamordowanym bardzo po chlebnie. Za czasów okupacji był w żandarmerji Wehrmarchtu, wówczas zastąpił dezertera legionistów Kozaczek. Było to na pl. Dąbrowskiego (ówczesnym Zielonym) w r. 1917. Zastrzelił Kozaczek, eskortując go, w momencie, gdy aresztant rzucił się do ucieczki. Było to zupełnie zgodne z przepisami żandarm. Wehrmachtu. W tem miejscu obrońca W. Hofm. - Ostrowski prosił sąd o okazanie świadkowi aktu o szmuglowaniu przez Gettera słoniny ze Szczypiorna przy pomocy konwojowanych legionistów. Św. zaznacza, że nie o tem nie wie.

Św. Jan Strusiński, kpt. żand., potwierdził dzielność Gettera, który był jego podwładnym, być może tylko, że G. był zanadto gorliwy, trochę zaczepny i nie bardzo lubiany, jako wielki służbista.

Św. senator dr. M. Wyrosek znał Gettera od 23 r., gdy wszedł do zarządu warsz. oddz. związku legionistów. Potem zwołano nad G. sąd koleżeński, ale sąd ten pod przewodnictwem gen. Orlicza-Dreszera, nie potwierdził zarzutów poważnych ani dyskwalifikujących. Świadek nie wie, by Getter miał tropie legionistów - szczypiorników, a jeśli ich aresztował, to robił to na rozkaz swej władzy, której przysięgał.

Św. Bobrownicki, rotm. ułanów, służył w pułku kawalerji razem z Getterem. G. był dobrym kolegą, choć miał szczególny talent robienia sobie wrogów. Na pytanie obrońcy św. zaprzecza, aby komenda nac. P. O. W. miała wydać wyrok śmierci na G. z powodu prześladowania legionistów. Św. był sekretarzem P. O. W.

Tu następuje prośba obrony o załączenie do akt ustępu z dzieła zbiorowego „Za kratami więzień i drutami okopów”. Żąda tego adw. Zygm. Hofmokl - Ostrowski.

Sąd po krótkiej naradzie zgadza się na załączenie tych ustępów do akt.

Św. Henryk Getter podaje się za dalekiego krewnego ofiary i charakteryzuje zmarłego jako lekkoducha zapalczywego.

Św. Kuligowski był w r. 1916 wywiadowcą w straży obywatelskiej i wie, że była tam skarga na Gettera jakiejś pani, która płakała.

Św. Jakubowski, naczelnik obwodu (wolskiego) straży obyw., słyszał, że G., służący w straży, był jednocześnie w wywiadzie niemieckim.

Św. Julj. Domański, jako b. bojowiec P. P. S. wie, że na jesieni 1917 r. partja wydała wyrok śmierci na G. za przesłanie dowodów legionistów. Wyrok wydał komitet pogotowia bojowego P. P. S.; na czele jego stali Fabierkiewicz, Sturm de Strem. Wyroku nie wykonał świadek ani jego towarzysze (delegowani do tego), bo Getter „nie przyszedł tego dnia do hotelu”.

Św. Bielikiewicz, rzeźnik i wedliniarz, znał dobrze Gettera, uważał go za awanturnika. Taka sama była opinja w tej sprawie Franciszka Gettera, ojca ofia-

ry. Akcja „mięsna” Eugenjusza Gettera doprowadziła bezwzględnie do podrożenia mięsa. Świadek widział jak E. Getter splunął pod nogi, niosącemu ciężar Sobierajowi. Ponadto świadek uważał zabitego za niefachowca i dyletanta w branży rzeźniczej.

Św. Fürstenberg, b. przodownik policji, charakteryzuje zmarłego jako zaczepnego i niedelikatnego awanturnika, który często prowokował zajścia.

Św. Jędrusiak kolegowal z Getterem w szkole, nazywa go awanturnikiem. Podrabiał świadectwa, za co wydalono go z III kl. szkoły realnej.

Św. Salaban, kierownik placu w rzeźni, nie przeczy, że wieprz opryskał wrzaskiem Sobieraja, a Getter, obecny przy tem, dodał: „to nie, już ja cię lepiej urządzę”.

Św. Balcerzak kategorycznie zaprzecza zeznaniom wdowy Getterowej, jakoby wdarł się kiedyś do taksówki i groził Getterowi rewolwerem.

Świadek zetknął się z Getterem w wojsku na kresach wschodnich. Getter był więźniem, kopał skrapowanych itd. O wcześniejszym „wyroku śmierci”

przez P. O. W. na Gettera świadek wie na pewno.

Św. Grünberg, handlujący lodami z całą stanowczością stwierdza, że Szmidt kupował u niego lody wtedy, kiedy mniej więcej po upływie trzech sekund rozległy się strzały. Z tego wynika, że oskarżony Szmidt bezpośredniego udziału w zbrodni nie brał. To samo zeznaje św. Mystkowski, kontroler rzeźni.

Popołudniu rozpoczął przemówienie prokurator Woliński, który w obszernej mowie przedstawił historję teroru w rzeźni miejskiej, domagając się kary śmierci, przewód sądowy ustalił bowiem niezbicie zbrodniczą działalność terrorystów.

Przed wieczorem przemawiał obrońca adw. Zygmunt Hofmokl - Ostrowski, rozwijając tezę o terrorze ekonomicznym i aktualizując ją do stosunków w rzeźni. Obrońca domagał się przekazania sprawy sądowi zwykłemu.

Późnym wieczorem wygłosił przemówienie drugi obrońca adw. Wilhelm Hofmokl - Ostrowski.

Repliki nastąpią jutro. Jutro też nastąpi ogłoszenie wyroku.

Proces w trybie doraźnym o zabójstwo naczelnika Dembińskiego.

WARSZAWA, 8. 7. (wl.) Dziś w gmachu sądu okręgowego rozpoczął się proces w trybie doraźnym przeciwko Tadeuszowi Kujawskiemu o zabójstwo naczelnika wydziału w magistracie stołecznym śp. Dembińskiego.

Akt oskarżenia zarzucił Kujawskiemu, że przybył 27 czerwca br. o godz. 1 m. 30 popoł. do biura magistratu i kazał się zameldować do gabinetu sekcji 1 tegoż wydziału, p. Henryka Dembińskiego.

Dembiński przyjął interesanta. -- Wkrótce zawezwał do siebie urzędnika Rydza, prosząc o akta odprawy Kujawskiego. Rydz wyjaśnił, że ich niema u siebie. Wówczas Dembiński zwrócił się do Kujawskiego, mówiąc: „Niech pan poczeka — prawdopodobnie jeszcze nie ma decyzji. O wyniku będzie pan powiadomiony”. Rydz wyszedł z pokoju. Zaraz potem padły w gabinecie strzały. Z pokoju wybiegł Kujawski i trzymając rewolwer zawołał do woźnego: „Proszę zawołać policję — strzelałem do kierownika Dembińskiego”. Gdy przybył posterunkowy, Kujawski od-

dał rewolwer i spokojnie dał się aresztować. Przy zabójcy znaleziono 17 nabojów.

Ratunek lekarski dla Dembińskiego okazał się daremny. Wkrótce po przewiezieniu do szpitala zmarł.

W wyjaśnieniach swoich oskarżony oświadczył, że był ofiarą szykan, co doprowadziło dwukrotnie do zajść i spoliczkował raz urzędnika Łabędzkiego a drugi raz lekarza dr. Łopińskiego.

Został wydany ze służby bez nadziei otrzymania odprawy.

Z zeznań świadków na uwagę zasługują zeznania naczelników Jankowskiego i Kalitowicza.

Św. Jankowski opiekował się Kujawskim i miał go za inteligentnego pracownika. W ostatnich czasach Kujawskiego opanowała manja prześladowcza.

Mniej więcej to samo zeznał św. Kalitowicz, do wydziału świadka bowiem Kujawski został przeniesiony.

Sąd odrzucił wniosek o zbadanie K. przez psychiatrów.

Dziś zapadnie wyrok w procesie terrorystów Tasiemki.

WARSZAWA, 8. 7. (wl.) Dziś rano, przed udzieleniem głosu prokuratorowi, kilku oskarżonych prosiło o udzielenie im głosu:

Wznowiono przewód sądowy — poczem kolejno składali wyjaśnienia oskarżeni: Janiec, Karpiński i Steindorf.

Oskarż. Janiec przyznał się do winy całkowitej. Potwierdził fakt, że wspólnie z bandą dokonywał akty teroru.

Oskarż. Karpiński również przyznał się do winy, oświadcza jednak, że fakty przytoczone w oskarżeniu są przejaśkrawione.

Oskarż. Steindorf twierdzi, iż był

pośrednikiem między bandą a kupecami.

Po wysłuchaniu tych oświadczeń — zabrał głos prok. Kawczak.

Zrekl się on oskarżenia w stosunku do osk. Szmigla. W pozostałej części oskarżenie popierał. W mowie swej poruszył oskarżyciel istniejące wedle niego okoliczności łagodzące. Zwłaszcza podkreślił prokurator okoliczności łagodzące dotyczące osk. Tasiemki.

Prokurator domagał się ukarania oskarżonych z art. 589 k. k.

Po przemówieniach obrońców sąd postanowił ogłosić wyrok jutro w południe.

Fabrykom nie wolno przyjmować uczniów na praktykę.

Rzemiosło korzysta z ustawowego przywileju, który pozwala każdemu dyplomowanemu mistrzowi przyjmować do nauki terminatorów. Przemysłowcy prowadzący fabryki nie mają tego przywileju, gdyż ustawa wychodzi z założenia, iż warsztat rzemieślniczy, prowadzony przez mistrza cechowego, może być miejscem nauczania, podczas gdy w fabryce uczeń kwalifikacji nie zdobywa.

Izba przemysłowo-handlowa w imieniu niektórych dziedzin przemysłu wystąpiła do władz z projektem znalezienia przepisów w tym kierunku, by również w fabrykach mogło się odbywać nauczanie młodzieży rzemieślniczej.

W tej sprawie odbyła się w tych dniach narada specjalnej komisji organizacji rzemieślniczej, na której postanowiono sprzeciwić się żądaniom przemysłowców.

Zdaniem sfer rzemieślniczych, warunki pracy fabrycznej nie dają gwarancji, by terminator zdołał się nauczyć fachu. Jedynie w tych fabrykach,

gdzie praca prowadzona jest przez wyzwoleńców, pod nadzorem mistrzów, można byłoby tolerować przyjmowanie młodzieży do terminu. W każdym poszczególnym wypadku na

dania uprawnień powinna być zapytana o opinię właściwa izba rzemieślnicza. Przyjmowanie „uczników” (oczywiście bezpłatnych) byłoby jeszcze jednym pretekstem do wyzysku.

Likwidacja strajku w walcowni hr. Renard w Sosnowcu.

ROBOTNICY CAŁĄ SPRAWĘ POWIERZYLI INSPEKTOROWI PRACY.

W dniu wczorajszym zlikwidowany został włoski strajk w walcowni hr. Renard w Sosnowcu.

Jak to wczoraj donosiliśmy, po konferencji w inspektoracie pracy, delegaci udali się do walcowni, gdzie zdali robotnikom sprawozdanie z przebiegu konferencji, podkreślając stanowisko inspektora pracy, który zagroził, że o ile robotnicy nie powrócą do pracy, wówczas zajmie on stanowisko neutralne i w sprawie robotników nie będzie interwenjował.

Robotnicy, po wysłuchaniu sprawozdania, postanowili przystąpić do pracy.

Delegaci zdali robotników przekonani, że sprawa unieruchomienia fabryki jest już oddawna przesądzona i

oni nie tutaj nie mogą poradzić. Z myślą tą już się pogodzili.

Obecnie wszystkie ich wysiłki powinny iść w kierunku wyważenia sobie odpowiednich odszkodowań, które chcą rozszerzyć na wszystkich robotników. Stanowisko to jest zupełnie słuszne.

W tym właśnie kierunku pójdą pertraktacje z dyrektorem walcowni. W dniu wczorajszym od rana walcownia pracowała normalnie. Wszyscy robotnicy przystąpili do pracy.

Jak się dowiadujemy, wczoraj wieczorem przyjechał do Sosnowca okręgowy inspektor pracy inż. Wyrzykowski w związku z zatargiem w walcowni hr. Renard.

Demonstracje bezrobotnych przed magistratem w Sosnowcu.

W dniu wczorajszym około godz. 11 rano doszło w Sosnowcu do demonstracji bezrobotnych, wywołanych agitacją kilku podejrzanych osobników.

Osobnicy ci, podszywając się pod P.P.S.C.K.W., wyznaczili wiec przed domem ludowym, na który nie mieli zezwolenia władz. Przed domem tym zebrało się około 100 ludzi.

Powiadomiona policja przybyła na miejsce i uczestników wiecu rozproszyła. Prowadzący nie dali jednak za wygrane i udali się przed kuchnię dla bezrobotnych, gdzie przeprowadzili agitację wśród licznie zebranych w tym czasie bezrobotnych.

W niespełna pół godziny po rozproszeniu uczestników wiecu, z przed kuchni ruszyły kilka grup bezrobotnych, które połączyły się na ul. Malachowskiego i razem ruszyły w stronę magistratu.

Z tłumu, który urósł do mniej więcej 300 osób, zaczęły padać okrzyki: „Chcemy chleba i pracy”. Tłum znalazłszy się przed budynkiem ma-

gistatu, postanowił wybrać delegację, którą chciał wysłać do komisarsza Kuźniaka.

W tym jednak czasie na miejsce przybył oddział policji, który przystąpił do likwidacji zajeżdź. Policja wezwiała bezrobotnych do rozejścia się, co częściowo odniosło pożądany skutek. Większość bowiem bezrobotnych poczęła się natychmiast rozchodzić, resztę policja rozproszyła.

Podkreślić należy rzadki wypadek, jaki miał miejsce w tym czasie przed magistratem. W chwili, kiedy bezrobotni poczęli się rozchodzić ulicą przechodził b. urzędnik magistratu sosnowieckiego p. Tadeusz Strzałkowski, który, widząc siedzącą na schodach starszą, zniszczoną kobietę, podszedł do niej i krótkiej z nią rozmowie wręczył jej kwotę 75 zł., wystawiony przez właściciela piekarni w Sosnowcu Regielego.

Kobieta ta, która jak się okazało ma dwoje dzieci, będzie mogła za kwotę wybierać chleb z piekarni. Czyń godny naśladowictwa.

Pożar w fabryce „Siła” w Sosnowcu

W dniu wczorajszym z rana wybuchł groźny pożar w fabryce tow. przem. handl. „Siła” przy ul. Chemicznej 8a. Pożar powstał wskutek pęknięcia kotła w oddziale fabrykacji papy.

Dzięki tylko obecności robotników pożar został wkrótce ugaszony, inaczey fabryka spłonęłaby doszczętnie.

Pomimo, że fabryka ubezpieczona była od ognia cały szereg lat, jednakże w roku bieżącym t. j. od dn. 12.6. właściciele ubezpieczenia nie odnowili i odškodowania pogorzelowego, które wyniosłoby kilkanaście tysięcy zł., nie otrzymują.

Pogrzeb zabitego przemytnika Raka STAŁ SIĘ MANIFESTACJĄ PRZEMYTNIKÓW PRZECIWKO ŚL. STRAŻY GRANICZNEJ.

W Łagiewnikach na G. Śląsku odbył się pogrzeb zabitego na granicy przemytnika Pawła Raka. Pogrzeb ten, w którym wzięło udział ponad 450 przemytników z Łagiewnik i okolicy, zamienił się w prawdziwą manifestację swiata przemytniczego. Józef Diskol z Chropaczowa (Hutnicza 1) co chwila przerywał ks. Pucherowi mowę pogrzebową, miotając pogrożki pod adresem straży

granicznej. Kiedy Diskol nie uczynił zadość wezwaniu proboszcza do opuszczenia cmentarza i nadal wykrzykiwał prowokując innych, wkroczyła policja. Diskol ratował się ucieczką, a podburzeni uczestnicy pogrzebu, ujmując się za nim nawoływali się wzajemnie: „Nie pozwólcie go brać policji”. Niebawem ten incydent na cmentarzu spotkał się z ogólnym potępieniem.

Krwawa bójka weselna w Kosmolowie ZGON JEDNEJ Z OFIAR POBICIA, DRUGA WALCZY ZE ŚMIERCIĄ.

W dniu 7 bm. odbywało się wesele u Izzydora Chmista w Kosmolowie gm. Rabsztyń. Podczas zabawy wywiązała się w izbie weselnej kłótnia i bójka, która przeniosła się na szosę. Podczas, kiedy w izbie muzyka w najlepsze grała polki i oberki, na szosie trwała zacięta walka na kije i kamienie.

Z tłumu, który się później rozpierzchł, pozostali na ziemi 18-letni Paweł Bigaj

i Katarzyna Woszek z Kosmolowa. Oboje byli nieprzytomni i zbroczeni krwią. Załadowano ich na furmankę i odwieziono do szpitala olkuskiego. Bigaj nie odzyskawszy przytomności zmarł w kilka godzin z powodu pęknięcia czaszki i wstrząśnienia mózgu. Woszekowa walczy ze śmiercią.

Sprawca zabójstwa Antoni Gałka został aresztowany.

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Dziś w sobotę o godz. 8.30 wiecz. ro-
wja w 2 cz. 20 obrazach pt. „Tylko dla
dorosłych”, w wykonaniu artystów tea-
tru „Morskie Oko” w Warszawie. U-
dział biorą pp. Janina Sokółowska, Ja-
dwiga Lender, art. opery warsz. Ludwik
Sempoliński, Janina Kozłowska, Mary-
la Martówna, Jerzy Sulima - Jaszczołt,
Józef Ciesielski, Zbigniew Opolski, St.
Drozdowicz i in. Ceny miejsc od 80 gr.
do 3 zł. Przedprzedaż biletów w firmie
Wł. Czechowski, ul. 3 maja 8, tel. 8-24.

—(0)0—

Z KIELC.

S o Bolesław Wilkowski.

Dnia 7 lipca 1932 r. zmarł nagle w
Bukowinie pod Zakopanem prokurator
sądu okręgowego w Kielcach sp. Bo-
lesław Wilkowski. Wyprowadzenie
zwłok na cmentarz miejscowy nastąpi
z kościoła katedralnego w Kielcach w
sobotę, dnia 9 lipca br. o godz. 6 popoł.

Sp. prok. Wilkowski dzięki swoim
wysokim zaletom serca i umysłu cieszył
się powszechnym szacunkiem, czego wy-
razem był szereg godności, które spo-
łeczeństwo mu powierzyło.

W pracy społecznej niezmordowany
i ofiarny, piastował z pożytkiem dla
państwa i społeczeństwa urząd proku-
ratora sądu okręgowego w Kielcach,
był do ostatniej chwili prezesem od-
działu PCK w Kielcach, członkiem za-
rządu komitetu okręgu PCK, człon-
kiem zarządu okręgu LOPP, prezesem
kół kieleckiego zrzeszenia sędziów i
prokuratorów, członkiem zarządu zrze-
szenia rodzicielskiego przy gimn. żeń-
skim im. B. Kingi w Kielcach, pre-
zesem patronatu nad więźniami, człon-
kiem zarządu tow. opieki nad zwierze-
tami.

Na swych placówkach zmarły dal
się poznać jako doświadczony i rozu-
mny działacz, zdobywając swoim wrodzo-
nym taktem i dzięki nieprzeciętnym za-
letom umysłu pełne zaufanie zarówno
władz państwowych jak i szerokich
warstw społeczeństwa.

Sp. prok. Wilkowski za niestrudzo-
ną swą pracę odznaczony został zło-
tym krzyżem zasługi oraz złotym me-
dałem PCK.

Przedwczesna śmierć sp. prok. Wil-
kowskiego, znanego szerokim kołom
społeczeństwa kieleckiego, obudziła
powszechny żal.

Cześć Jego świetlanej pamięci!

(k) Osobiste. Staros'a Jędrzejowski
Zaufall rozpoczął urlop wypoczynko-
wy.

(k) Przetarg na budowę pływalni.
Okręgowy urząd budownictwa w Prze-
mysławie ogłosił przetarg na budowę żel-
betonowego basenu, pływalni i kanału
odpływowego w parku - stadionie w
Kielcach. Termin otwarcia ofert 21 lip-
ca b. r.

Szczegóły i kosztorysy w 10 okręgo-
wym urzędzie budownictwa w Prze-
mysławie, ul. Mickiewicza 44. Ponadto ogło-
szone zostały przetargi na dokonanie
budowy strzelnicy szkolnej w Kielcach
(otwarcie ofert 22 lipca b. r.) i wyko-
nanie instalacji wodociągowej - kanali-
zacyjnej w 2 dywizji piechoty legionów
w Kielcach (termin otwarcia ofert 25
lipca br.).

Do przetargu dopuszczone są tylko
firmy inżynierskie.

(k) Przedniesiony do min. spraw we-
wnętrznych. Inż. Stanisławski z dyrek-
cji robót publicznych w Kielcach zo-
stał przeniesiony do ministerjum spr.
wewnętrznych.

(k) Zwycięstwo nad Wisłą. W nie-
dziele, dn. 10 lipca — na stadionie spor-
towym 4 p. p. leg. odbędzie się wielkie
widowisko batalistyczne p. t. rok 1920.

Udział w widowisku poza artystami
biorą oddziały wojskowe, artylerji, ka-
walerji i piechoty w liczbie 700 osób.
Dochód z widowiska przeznacza się na
kolonje letnie dla najbardziej potrzebują-
cych m. Kielc.

Początek o godz. 5 popoł.

(k) Oszuści. Jan Nosek, zam. w Kiel-
cach, przy ul. Spacerowej 15, zameldo-
wał, że dnia 1.7. br. do restauracji hote-
lu „Bristol” w Kielcach przyszli dwaj
nieznani goście i podając się za akto-
rów cyrku Staniawskich, kazali sobie
podać jeść i pić, za co rachunek — wy-
niósł 21 zł. 10 gr., jednak rachunku te-
go nie uregulowali. Następnego dnia
szożyli obiady i kolacje na sumę 43 zł.
i 10 gr. i rachunku tego również nie za-
płacili. Ponadto w sposób podstępny za-
brali Noskowi 30 zł. z jego portfela, po-
czem zbiegli w niewiadomym kierunku.

(k) Kradzież. Marjan Sławeta, zam.
w Kielcach przy ul. Piotrkowskiej nr.
144, zameldował, że nieznanemu osobnik
skradł mu rower, wartości 170 zł.

(k) Bójka w rzeźni. W Działoszycach,
pow. pińczowskiego, w czasie zabijania
bydła w rzeźni miejskiej, wywiązała
sprzeczka, a następnie szarpanina po-
między Drobiarzem Ajzykiem i Rybą
Wolfem — mieszkającym Działoszycach,
w czasie której Drobiarz wpadł na noż
rzeźniczy, trzymany w ręku przez Ry-
bę, przebijając sobie lewy bok w okoli-
cy 13 żebra, wskutek czego dnia następ-
nego zmarł.

KRONIKA

KALENDARZYK

Dziś: Cyryla b.
Jutro: Amalji p.
Wschód słońca 3.42
Zachód słońca: 7.55

RADJO

WARSZAWA

Sobota, 9 lipca.

11.58. Sygnał czasu. 12.05. Program
na dz. bież. 12.10. Codz. Przegląd Prasy
Polskiej. 12.40. Urz. Kom. PIM. 12.45.
Płyty. 13.35. Płyty. 15.00. Kom. gospod.
15.10. Pieśni żyd. 15.30. Wiad. wojskowe
i strzeleckie. 15.40. Aud. dla dzieci ze
Lwowa. 16.05. Muzyka dla dzieci. 16.35.
Kom. Centr. Biura Hydr. 16.40. Prze-
gląd wydawn. perij. 17.00. Koncert popu-
larny. „Nowe państwo Mandżurskie”.
19.15. Rozmaitości. 19.35. Pras. Dz. Radj.
19.45. „Książka rolnicza”. 19.55. Program
na dz. nast. 20.00. Muzyka lekka. 20.45.
„Na widnokręgu”. 21.00. D. c. koncertu.
21.50. Dod. do Pras. Dz. Radj. 21.55. Kom.
Gł. Wojsk. St. Met. 22.05. Utwory Cho-
pina. 22.40. Wiad. sportowe. 22.50. Mu-
zyka tan. z Ciechojinka.

WARSZAWA

Niedziela, 10 lipca.

10.00. Tr. z Tczewa. 11.58. Sygnał cza-
su. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Urz.
kom. PIM. 12.15. Koncert. 13.00. „Dla-
cego utworzono sady pracy”. 13.10. D. c.
koncertu. 14.00. Odczyt z Krakowa. 14.15.
Koncert. 14.30. Odczyt roln. 14.50. Kon-
cert. 15.05. Odczyt roln. 15.25. 15.25. Kon-
cert. 15.40. Radijogodnik dla młodzie-
ży. 15.53. Tr. z Wilna. 16.05. Płyty. 16.15.
Wiad. przyjemne i pożyte. 16.30. Tr. z
Tczewa. 17.30. „Casanova”. 17.50. D. c.
tr. z Tczewa. 18.30. Muzyka tan. 18.55.
Tr. ze stadionu Legji meczu piłk. Pol-
ska-Szwecja. 19.25. Rozmaitości. 19.45.
Krz. poczt. techn. 20.00. Koncert. 20.45.
Kwadrans liter. 21.00. D. c. koncertu.
21.50. Wiad. sportowe z prowincji. 22.00.
Program na dz. nast. 22.05. „Wiad. bie-
żące”. 22.10. Muzyka tan. 22.40. Kom. Gł.
Wojsk. St. Meteor. 22.45. Wiadom. spor-
towe z Warsz. 22.50. Muzyka tan. z Cie-
chojinka.

KATOWICE

Sobota, 9 lipca.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05.
Program na dz. bież. 12.10. Codz. Prze-
gląd Prasy Polskiej z Warsz. 12.20.
Płyty. 12.40. Kom. meteor. z Warsz. 12.45.
Płyty. 14.00. Kom. gospod. 15.00. Kom.
gospod. z Warsz. 15.10. Intermezzo mu-
zyczne. 15.30. Wiad. wojskowe i strze-
leckie z Warsz. 15.40. Słuchowisko ze
Lwowa. 16.05. Muzyka dla dzieci z
Warsz. 16.20. Skrzynka poczt. dla dzieci
16.40. Tr. z Warsz. 18.00. „Współczesna
architektura wnętrza”. 18.20. Muzyka
tan. z Warsz. 19.15. Rozmaitości. 19.30.
Program na dz. nast. 19.35. Pras. Dz.
Radj. z Warsz. 19.45. Feljeton sportowy.
20.00. Tr. z Warsz. 22.00. Program na dz.
nast. 22.05. Tr. z Warsz. 22.50. Muzyka
tancerna.

**PIERWSZA WYTWÓRNA PA-
RASOLI W ZAGŁĘBIU
„ELEGANT”**
Sosnowiec, Modrzewska 18,
tel. 10.27.
poleca damskie, męskie i dziecię-
nie parasole w najlepszym gatu-
nku, po najniższych cenach.
Przyjmuje wszelkie reperacje
i pokrycia parasoli.

(k) Pożary. W Suchedniowie, pow. kieleckiego, od uderzenia pioruna zapalił się dach domu Konstantego Miernika przy ul. Fabrycznej nr. 5, który spłonął całkowicie. Straty wynoszą 750 zł.

— We wsi Zaskale, gm. Suchedniów, piorun uderzył w dom Obarę Józefa, wskutek czego spłonął dach nad domem, wartości 600 zł.

— We wsi Serwis, gm. Słupia Nowa, pow. kieleckiego, w zagrodzie Antoniego Dziurki, wybuchł pożar, który następnie przeniosł się na sąsiednie zabudowania, zniszczył ogółem 4 zagrody gospodarskie. Straty wynoszą 12.000 zł. Przyczyną pożaru — wadliwa konstrukcja komina.

— We wsi Wilków, gm. Górno, pow. kieleckiego, od uderzenia pioruna spaliła się stodoła wraz z sianem Stefana Sobieraja. Straty wynoszą 1030 zł.

(k) Pożar na stacji. W magazynie olei i pokostu na stacji kolejowej w Skarżysku - Kamiennej, pow. koneckiego, wybuchł pożar, który w zarodku ugaszono. Straty wynoszą około 50 zł. Przyczyną pożaru było samozapalenie się olei mineralnych.

Z SOSNOWCA

Nowe znżone ceny mąki, chleba i mięsa wołowego w Zagłębiu.

Wczoraj w magistracie w Sosnowcu odbyło się posiedzenie komisji cennikowej, na którym ustalono nowe ceny mąki żytniej, chleba, bułek i mięsa wołowego. Ceny te są następujące: za klg. mąki żytniej 65 proc. — 40 gr. (było 44 gr.), za klg. chleba z tej mąki — 38 gr. (było 42 gr.), za klg. mąki żytniej 80 proc. — 34 gr. (było 38 gr.), za klg. chleba z tej mąki — 32 gr. (było 35 gr.).

Cena bułek pozostała niezmieniona, t. zn. za klg. — 75 gr., bułka 100 gramowa — 8 gr., 50 gramowa — 4 gr.

Cenę mięsa wołowego ustalono na 1 zł. za klg. (było 1.20 zł.). Jest to mięso z 20 procentową dokładką kości. Za klg. mięsa bez kości — 1.20 (było 1.40). Ceny baraniny i cielęciny pozostawiono bez zmian — 1 zł. 20 gr. za klg.

Ceny powyższe obowiązują od dziś na całym terenie Zagłębia.

— 000 —

(s) Nadzwyczajne walne zebranie klubu marsz. Piłsudskiego. Zarząd klubu młodzieży im. marsz. Piłsudskiego podaje do wiadomości członków, że w dniu 17 bm. o godz. 15, w lokalu klubu przy ul. Kamiennej nr. 4 odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie klubu z następującym porządkiem dziennym: zagajenie, odczytanie protokołu z ostatniego zebrania, referat, sprawozdanie ogólne, wybór zarządu, wolne wnioski.

Obecność wszystkich członków jest obowiązkowa.

Zakończenie roku szkolnego w świetlicach

W dniu 1 lipca zakończyły się normalne zajęcia w świetlicach, prowadzonych przez wydział powiatowy sejmiku bédzińskiego. Na terenie powiatu świetlice istnieją już w 20 miejscowościach.

W b. roku szkolnym powstały 2 nowe świetlice: w Strzemieszycach Wielkich i Strzemieszycach Małych.

W świetlicach prowadzona jest praca z zespołami młodocianych (od 14 do 18 lat), młodzieży (od 18 do 21 lat) i z zespołami dorosłych (od 21 lat wwyż). Ogółem w roku szkolnym 1931-32 świetlice skupiły około 1000 osób.

Obecnie w stadium organizacji znajdują się 3 świetlice: w Antonowie, Tapkowiecach i Okradzionowie.

Świetlice wydają własny miesięcznik pod nazwą „Zew Świetliczan”.

W związku z zakończeniem roku szkolnego dnia 19 czerwca w Preczowie nad Czarną Przemszą, odbył się doroczny zjazd świetlic, prowadzonych przez wydział powiatowy.

Zjazd miał charakter wielkiej imprezy na wolnym powietrzu. Celem zjazdu było zacieśnienie więzów przyjaźni pomiędzy świetlicami oraz nawiązanie kontaktu młodzieży z organizacjami i związkami Zagłębia Dąbrowskiego.

Obok gromad z ośrodków miejskich stanęły barwy i żywe zespoły świetlic wiejskich, w prostych i pięknych strojach regionalnych.

Zjazd zaszczycili swą obecnością p. starosta Boxa, Luchowice, inspektor szkolny, Narbutt, sekretarz sejmiku, Nowak, członek wydziału, Zygmunt, członek sejmiku, Sternik, przedstawiciel O. T. O. i K. R., Jaśko, wójt gminy Łagisza, okoliczne nauczycielstwo, delegacje kół gospodyń, towarzystwo „Lutnia” z Koszelewa, przedstawiciele domu ludowego na Saturnie w Czeladzi i inni. Ogółem przybyło na zjazd ponad 3.000 osób. Na program zjazdu złożyły się: 1) gry sportowe i towarzyskie, 2) część artystyczna - widowiskowa, 3) sobótki i wianki.

Po odśpiewaniu przez zebranych pieśni „Myśmy przyszłością narodu” zaczęły się zabawy towarzyskie i gry sportowe. Do rozgrywek w siatkówkę stanęły świetlice: z Grodzca, Pekinu, Klimontowa i świetlica klubu im. marsz. Piłsudskiego z Grodzca. Do finału stanęły świetlice z Grodzca (klub M. P.) i Pekinu. Świetlica z Grodzca zwyciężyła w stosunku 3:2. Z kolei nastąpiły występy świetlic, ilustrujące prace w dziedzinie artystycznej - wychowawczej.

Świetlica z Rogoźnika popisywała się bardzo harmonijnym śpiewem; chór 4-rogosowy śpiewał: 1) Hej na górze, 2) Wojak, 3) Mazur, 4) Powitanie. Następnie świetlica inscenizowała pieśń „Piękna Helena”.

Świetlica z Żychlic inscenizowała dwie pieśni: „Tam dolina idzie dziewczę” i „Za Ebru falą”.

Świetlica z Zagórza wykonała taniec śląski „trojak”, świetliczanki wykonały dobrze ćwiczenie rytmiczne przy muzyce.

Świetlica z Grodzca dobrze inscenizowała 2 pieśni: „Przyjechał do niej” i „Cztery córki”.

Świetliczanki ze Strzemieszyc popisywały się tańcem cygańskim.

Świetlica z Łosnia dała inscenizację ludową „Jaśkowe swaty” i koncert orkiestry dętej.

Świetlica w Ujejscu dała koncert mandolinistów.

Świetlica z Niwki dała taniec góralski i koncert orkiestry mandolinistów.

Z pośród gości pięknym śpiewem i muzyką popisywała się „Lutnia” z Koszelewa, która w liczbie 98 osób przybyła na zjazd z p. Koralewskim, nadztygarem na czele.

Na szczególnie wyróżnienie zasługuje występ świetlicy z Porabki, która z okazji 10-lecia przyłączenia Śląska do Macierzy śpiewała piosenki śląskie: „Szła Karolinka”, „Płynęła woda” i „We se se wiejskie”. Następnie świetlica wykonała tańce śląskie: „mietlarz”, „polka śląska” i „zajaczek”, inscenizacja „Bajki śląskiej”, oraz recytacje na tle pieśni powstańców śląskich na nutę marsyljanki przy biciu w młoty warła na zebranych bardzo silne wrażenie. Część artystyczną - widowiskową zakończono odśpiewaniem „Roty”.

Po zachodzie słońca robiono szybkie przygotowania do sobótki. Niema bardziej pięknego święta wiejskiego, jak święto palenia sobótki, święto miłości, które zespala dusze młodzieży i dorosłych w jedną zwartą całość. Tradycyjny obrzęd palenia sobótki wykonała z dużym nakładem pracy i pomysłowości świetlica z Psar; ilustrację muzyczną wykonała dobrze muzyką świetlicy z Sarnowa. Gdy zapadł zmrok, 12 dziewcząt sobotnie w białych sukienkach, w wiankach na głowie, opasanych bylicą, podpaliło uprzednio przygotowany stos suchego drzewa, nuciąc przy płasach prastarą pieśń o sobótce. Po chwili zbliża się w towarzystwie muzyki od wsi barwna grupa chłopców i muzykantów w strojach krakowskich. Dziewczęta w czasie płaśw i śpiewu przy dźwiękach muzyki palą czarownicę i przetrzucają dla oczyszczenia przez ogień wianki i bylicę. Piękny był widok, gdy rzeźcy i barwni chłopcy z zapalonemi żagwiami obiegali okoliczne łąki i pola. Następnie cała gromada poszła nad rzekę, i tu, przy dźwiękach muzyki i pięknym, pełnym melancholji śpiewie „W polu lipienka”, dziewczęta puszczały wianki na ciemne fale Przemszy. Po odśpiewaniu przy dogasającym ognisku pieśni „Hej kończmy sobótki, gdyż wieczór jest krótki”, około godz. 10 wieczorem, świetliczanie z pieśnią na ustach, pokrzepieni duchowo, wracali do swoich środowisk, aby tam zabrać się do dalszej pracy z większą radością i ochotą.

Musimy tu nadmienić, że świetlice dały w Zagłębiu poraz pierwszy obraz teatru ludowego pod gołym niebem, któremu przegladali się około 3.000 osób. Ten nowy dla Zagłębia teatr przez swoją prostotę i piękno dał wszystkim zebrany duży głębioki przeżycie i wrażenie, i wzbudził szacunek dla wartości tkwiących w kulturze ludowej.

(s) Samowola dozorców domowych w Sosnowcu. Przed niedawnym czasem, na skutek starań mieszkańców Sosnowca, magistrat wydał zarządzenie, że w porze letniej, t. zn. w miesiącach lipcu i sierpniu, bramy domów mają być zamknięte dopiero o godz. 11 w nocy.

Zarządzenie zostało wydane, a tymczasem co się okazuje? Panowie dozorecy domowi postawili się jednak okoniem i zlekceważyli zarządzenie magistratu, zamykając bramy domów o godz. 10 wiecz. Jakże więc będzie?

(s) Kradzieże. W nocy z 6 na 7 bm. niewykryci dotychczas złodzieje włamali się do spółdzielni robotniczej na kolonji Pekin w Kazimierzu, skąd skradli większą ilość herbaty, sera szwajcarskiego, sardynek i innych artykułów spożywczych. Wartość skradzionego towaru jest znaczna.

— Zygmuntowi Stepniowi (Śląska 11) na t. zw. „Podsypie” skradziono rower, wartości 80 zł.

— 000 —

WYJAŚNIENIE P. BOGNERA.

W związku z notatką „Kurjera Zagłębnego” pt. „Rozdźwięk w rodzinie sanacyjnej”, p. Bogner nadesłał nam list, w którym wyjaśnia, że nieprawdą jest, jakoby sekretariat Z. Z. Z. utrzymywany był z dotacji BBWR, nato, miast stwierdza, że budżet sekretariatu w sumie 850 zł. pokrywany jest ze składek organizacyjnych.

Następnie p. Bogner stwierdza, że ze stanowiska sekretarza ZZZ. nie zwolnił go posel dr. Madeyski, natomiast p. Bogner sam zgłosił rezygnację w dn. 29 maja i stanowisko to objął ponownie na skutek jednogłośnie uchwaly zjazdu delegatów ZZZ. w dniu 23 ub. m.

Wreszcie p. Bogner zaprzecza stanowczo jakoby miał organizować nowy twór polityczny p. n. narodowych seccjalistów, natomiast w przewidzianym rozdziewków postaral się o uchwale delegatów jeszcze w listopadzie ub. roku, nadającą okregowi Z. Z. Z. w Zagłębiu prawa autonomiczne i niezależność od wpływów partji i grup politycznych.

— 000 —

Z Czeladzi.

(c) Osobiste porachunki... Przy ulicy Borowej na Piaskach wywiązała się bójka między J. Skutą a J. Opończykiem, w cza sie której ten ostatni został pobity do krwi.

(c) Zegarek ją zdradził. Pan Jan Wawszczak (Piaski, Lwowska 1) zameldował na posterunku p. p. na Piaskach, że jakiś złodziej w czasie nieobecności domowników, dopuszcza się systematycznej kradzieży z mieszkania pieniądze i innych wartościowych przedmiotów, jak obrączki, zegarka, portfeli itp. Próby schwytania złodzieja nie daly żadnego rezultatu. Dopiero onegdaj córce p. W. przypadkowo udało się wpasować na trop złodzieja. Mianowicie poznała zegarek u niejakej Stanisławy Kołodziejczykowej, zam. przy ul. Nowopogońskiej.

Przeprowadzone przez policję dochodzenie ustaliło, że kradzieży dokonywała Kołodziejczykowa.

Mąż za miliony

(POWIEŚĆ)

220

Juljusz de Lucenay polecił Germainowi udać się do merostwa z zawiadomieniem o zgonie p. Dauray, sam zaś odjechał do Paryża dla poczynienia przygotowań do pogrzebu, który trzeciego dnia rano miał się odbyć w Chennevieres. On także miał wyprawić listy do przyjaciół z zaproszeniami na tę smutną ceremonję.

Gdy straszny ten dramat, którego powód miał zostać dla wszystkich w tajemnicy, odbywał się w Chennevieres, oto co współcześnie działo się w Paryżu.

Czytelnicy przypominają sobie zapewne, że Dufour zaraz po wyjeździe hr. Lucenay pobiegł do pałacyku markiza de Valandelle. A ponieważ z ulicy Cyrkowej na ulicę Matigon było blisko, w kilka więc minut zmęczony, zadyszany, znalazł się u drzwi i zadzwonił gwałtownie.

— Czego pan chce? — zapytał odzwierny otwierając drzwi i starając się na zagrozić drogę.

Ale Dufour przepchnął się siłą i zawołał głosem urywanym:

— Pan markiz de Valandelle...

— Tutaj... Ale czego pan chce?

— Potrzebuję się z nim zobaczyć.

— Pan markiz nie przyjmuje...

— Mówię panu, że muszę się zobaczyć...

— To być nie może...

— Zobaczymy... Czy przyniesiono tu przed chwilą jakiś pakiet dla pana markiza?

— A panu co do tego?

— Słuchaj-no, panie odzwierny. Nie przez ciekawość pytam się o to, lecz dlatego, by przeszkodzić zbrodni.

— Zbrodni! — powtórzył odzwierny zdziwiony.

— Tak, zbrodni okropnej! odpowiedz mi pan więc, czy przynoszono tu dziś rano pakiet obwinięty w papier, przywiązany wstążeczką różową?

W tej chwili Celestyn wyszedł na peron, by się do oczekującego nań powozu. Spojrzał na człowieka rozmawiającego żywo z odzwiernym i od pierwszego rzutu oka rozpoznał Dufoura.

— Co to takiego? — zapytał.

Dufour odwrócił się i ze swej strony również poznał młodego człowieka, który w Londynie kupił od niego kwit z opłaty za lornetkę Lobba i którego dnia poprzedniego spotkał przy wyjściu od Damy w szmaragdach.

— Ach, więc to pan markiz de Valandelle! — zawołał, podbiegając

ku niemu.

— Ja nim jestem...

— Dzięki Bogu, przybyłem wczas jeszcze! Więć pan markiz żyje!

— Żyje — odrzekł Celestyn z uśmiechem. — Alboż życiu memu groziło niebezpieczeństwo?

— Straszne! Czy nie przyniesiono dziś rano panu markizowi jakiego pakietu?

— Nie.

— Więć przyniosą lada chwila, lecz pakiet ten to śmierć!

— Wytłumacz się pan jaśniej.

— To dla pana markiza przeznaczona była kupiona w Londynie lornetka Lobba ze swym szatańskim mechanizmem...

— Jesteś pan pewny?

— Jakto, czy jestem pewny? Wiedziałem na własne oczy! Dziś w nocy hr. de Lucenay schował ją w srebrną szkatułkę...

— I cóż dalej?

— Obwinał w papier, obwiązał wstążeczką i na wierzchu przypiął bilet wizytowy pana markiza.

— Chcesz pan powiedzieć zapewne, że na bilecie napisał mój adres...

— Ależ nie... adres był wylitografowany pod nazwiskiem. Był to bilet wizytowy pana markiza. Zdaje się, że bilet ten przypięty był dla tego, by posłaniec nie zapominał nazwiska i adresu pana markiza.

— Moje nazwisko... mój adres...

mój bilet — mówił Celestyn, nie rozumiejąc dobrze o co chodzi.

Nagle w umyśle jego zrobiło się jasno i krzyk zgromy wyrwał się z ust jego.

— Co panu markizowi stało się?

— zapytał Dufour niespokojny.

— Nikczemnik! zbrodniarz! — za wołał Valandelle. — To nie mnie chciał on zgładzić!

— Kogo więc?

— Panią Magdalene Gallier...

Boże mój! Boże! Obyśmy choć w czas przybyli! Siadaj pan czemprejdek do mego powozu... Niech otwierają bramę! Józef! ułica Faisanderie! ile konie wyskoczą!

Odzwierny otworzył bramę, przez którą wypadł powóz i popędził ku Polom Elizejskim.

Uprowadzony markiza de Valandelle w pałacyku przy ulicy Faisanderie.

Magdalena dnia tego wstała i ubrała się wczesnie. Oczekiwała na Walentyne, z którą oraz z markizem de Valandelle miała uczynić wyieczkę do Ville-d'Avray i zjeść tam śniadanie w restauracji, położonej w malowniczej miejscowości na brzegu jeziora. Walentyna przybyła o wpół do dziesiątej. Obie przyjaciółki siedziały w salonie i rozmawiały. Powóz zaprzężony oczekiwał w dziedzińcu.

O. d. n.

Stan bezrobocia w różnych krajach

Dane statystyczne, które zebrało międzynarodowe biuro pracy, wskazują, iż w ciągu kilku ostatnich miesięcy bezrobocie wzrosło w porównaniu z okresem wiosennym w zeszłym roku.

Przy porównaniu cyfr bezrobocia w różnych krajach nie należy zapominać, iż cyfry te są rozmaitego pochodzenia w jednych krajach obliczają ilość bezrobotnych, zarejestrowanych, w innych — otrzymujących zapomogi. Gdzieśkolwiek znów statystyki nie są prowadzone ściśle i cyfry nie zgadzają się z rzeczywistością. Mimo to wszystko jednak fakt wzrostu bezrobocia jest niewątpliwym — z wyjątkiem dwóch krajów — Finlandji i Polski gdzie bezrobocie zmniejszyło się o 1 proc. i o 3 proc.

W Niemczech zarejestrowano na początku czerwca rb. 4.675.305 bezrobotnych wobec 4.211.690 bezrobotnych z tej samej daty w roku 1931; w Austrii — 284.350 bezrobotnych z czerwca rb. odpowiada 233.354 bezrobotnych z roku 1931; w Wielkiej Brytanji i Irlandji zarejestrowano 2.881.840 bezrobotnych w r. b., wobec 2.577.916 w r. 1931.

Belgia liczyła w kwietniu rb. 349.758 bezrobotnych, wobec 207.277 w kwietniu roku 1931; Czechosłowacja — 180.456 w maju rb., wobec 107.238 w maju roku 1931; Holandia — 139.166 w maju rb., wobec 60.189 w maju roku 1931; Szwajcaria — 103.082 w kwietniu rb., wobec 60.871 w kwietniu r. 1931.

We Francji liczone 315.502 bezrobotnych w czerwcu 1931 r.; we Włoszech liczone w maju rb. 1.032.754 bezrobotnych wobec 699.133 w maju roku 1931; w Polsce liczone w kwietniu rb. 360.031 bezrobotnych wobec 372.536 w kwietniu roku 1931; na Węgrzech liczone w maju rb. 31.618 bezrobotnych wobec 28.171 bezrobotnych w maju roku 1931.

W Australji zarejestrowano w kwietniu rb. 120.366 bezrobotnych wobec

113.614 w kwietniu roku 1931; w Kanadzie zarejestrowano w kwietniu rb. 39.961 bezrobotnych wobec 32.208 bezrobotnych wobec 32.208 bezrobotnych w kwietniu r. 1931; w Japonji — w kwietniu rb. — 473.757 bezrobotnych wobec 396.828 w kwietniu r. 1931; w Nowej Zelandji — 45.383 bezrobotnych w kwietniu rb. wobec 38.028 bezrobotnych w kwietniu r. 1931.

Na ogół w okresie wiosennym większość krajów przemysłowych wykazuje pewien spadek bezrobocia, naskutek

rozpoczęcia robót sezonowych. Zjawiska tego nie zaobserwowano w roku bieżącym, co świadczy o zaostrzeniu się przebiegu kryzysu.

Z porównania statystyk bezrobocia w różnych krajach za okres trzech miesięcy rb., można stwierdzić wzrost bezrobocia z 11,3 proc. do 13,3 proc. w Czechosłowacji, z 22 proc. do 22,1 proc. w Wielkiej Brytanji, z 6,7 proc. do 6,8 proc. — Japonji, z 23,1 proc. do 31 proc. w Stanach Zjednoczonych.

E. R.

Z życia straży ogniowych pow. będzińskiego.

Zapowiedziany zjazd i zawody rejonowe w Ujejscu dla straży rejonu Wojkowie Kościelnych, odbędą się dnia 17 bm., na placu ćwiczeń straży w Ujejscu. Program zapowiada: zbiórka o godz. 1-ej popoł., poczem po przyjęciu raportu i defiladzie odbędą się zawody.

Naczelnikiem zjazdu wyznaczono p. A. Krzykowskiego, naczelnika z Wojkowie Kościelnych, zastępcą p. W. Naglego, naczelnika straży z Ujejsca.

Sędziami będą naczelnicy straży: J. Stawiarz, N. Madla, A. Zajdler i A. Biazar.

Zjazd i zawody rejonowe w Józefowie dla straży rejonu olkusko-siewierskiego i Dąbrowy, odbędą się dnia 10-bm. na placu ćwiczeń straży w Józefowie. Komendantem zjazdu będzie naczelnik W. Kaliszek, zastępcą M. Kuc. Skład sędziów ten sam, co na zjeździe w Ujejscu.

Na ostatnim zjeździe i zawodach rejonowych w Dobieszowicach, pierwsze miejsce w grupie trzeciej zajęła straż z Dobieszowic (140 punktów), drugie Bebroniki (131 pkt.), pierwsze w grupie czwartej — Żychce (124 pkt.), drugie — Rogoźnik (95 pkt.), trzecie — Kamyc

(85 pkt.) i czwarte — Strzyżowice (51 pkt.).

Na zjeździe w Niezdarze pierwsze miejsce zdobyła straż z Twardowia (114 pkt.), drugie — Wymysłów (101 pkt.), trzecie — Sączów (94 pkt.), czwarte — Niezdarza (80 pkt.), piąte — Siemienia (76 pkt.), szyste — Myszkowice (64 pkt.), siódme — Tapkowice i ósme miejsce straż z Osy.

Niemniej interesujące wypadły zawody rejonowe dla straży grupy trzeciej: z Grodzka, Zabkowic i Łagiszy.

Pierwsze miejsce w trzeciej grupie zdobyła straż z Grodzka (138 pkt.), drugie Zabkowice (107 pkt.), pierwsze w grupie czwartej straż z Łagiszy (91 pkt.), drugie — Psary (89 pkt.) i trzecie Sarnów (71 pkt.).

Dnia 3 bm., odbyły się zawody rejonowe w Łosiu dla straży grupy czwartej. Pierwsze miejsce zajęła straż z Tuczej Baby (100 pkt.), drugie — Łosień (57 pkt.) i trzecie — Łęka (41 pkt.).

Należy jednocześnie zaznaczyć, że na zawodach w Dobieszowicach, drużyna żeńska samarytańska straży Rogoźnik wykonała ćwiczenia szkolne, uzyskując 18 pkt. Ćwiczenia zostały wykonane z narzędziami.

Proces komunistyczny w Kielcach.

CZTERNASTU OSKARŻONYCH PRZED SADEM.

Przed sądem okręgowym w Kielcach, już 3 dni toczy się sensacyjny proces komunistyczny. Na ławie oskarżonych zasiadło 15 wybitnych komunistów, prze ważnie żydów, a mianowicie: Jozek Nunbergier z Będzina, Dawid Wajnsberg, Riwen Rubinek, Jozek Lewi, Pin kus Borensztajn, Jakób Lewi, Berek Almer, Jakób Warszawski, Ignacy Werszel, Estera Postaniec, Alter Zaleman, Huma Norych, Lejbus Norych i Ilek Norych, wszyscy zam. w Wodzisławiu, pow. jędrzejowskiego.

Akt oskarżenia zarzucił im działalność antypaństwową i należenie do partji komunistycznej. Rozprawie przewodniczył sędzia Gajewski, wotowali sędz. Borowiecki i Ciborowski. Oskarżał podprokurator Planer; bronił między innymi adwokat warszawski Honigwill. Na rozprawę powołano kilkudziesięciu świadków, którzy przesuwali się kolejno przed forum sądowym przez 3 dni z rzędu. Z zeznań świadków sąd doszedł do przekonania, że istotnie część oskarżonych należała do komuny i uprawiała robotę wyrotową w pow. jędrzejowskim. Zeznania świadków były mętne i nudne.

Jeden ze świadków niejaki Kwaśniewski pociągnięty został do odpowiedzialności sądowej za fałszywe zeznania. Zeznania Kwaśniewskiego przed

sądem były wręcz odmienne jak u sędziego śledczego. Kwaśniewski za wszelką cenę starał się koniecznie wybielić asa komunistycznego Nunbergiera z Będzina, który kierował całą akcją. Czekano za to kara więzienia.

Jednym z ciekawych „świadków” był „gryps”, pochwycony w więzieniu, a zaadresowany do centralnego komitetu partji komunistycznej. W grypsie tym aresztowany Rubinek scharakteryzował swą działalność i oskarżonych oraz ich pracę dla dobra organizacji aż do czasu aresztowania. Wkońcu Rubinek zaznacza, że nikt z aresztowanych nie mógł ich wyspać przed władzą, dowodzi tego ciężką i niebezpieczną pracą wykonaną dla dobra partji. Poza to aresztowani, siedząc w więzieniu, dowiedli, że należą do komuny więziennej, gdyż na umówiony znak wszyscy zaprzestali korzystać z 2-eh godz. spaceru przez 5 mies.

Po mowie prokuratora i obrońców, późnym wieczorem ogłoszony został wyrok, mocą którego skazani zostali: Jozek Nunbergier na 6 lat ciężkiego więzienia Riwen Rubinek na 3 i pół roku, Dawid Wajnsberg na 3 lata, Lewi Jozek na 3 lata i Jakób Lewi na 4 lata więzienia. Po pozostałych oskarżonych z powodu braku dostatecznych dowodów winy sąd uniewinnił.

Z ZAWIERCIA.

(z) Walne zebranie „Rolnika”. W niedzielę, dnia 17 lipca br. w sali domu ludowego TAZ. o godz. 2 ej popołudnia odbył się walne zgromadzenie członków spółdzielni rolniczo-handlowej „Rolnik”.

(z) Życia zw. oficerów rezerwy. Dnia o godz. 8-iej wieczorem w sali rady miejskiej odbędzie się kwartalne zebranie związku oficerów rezerwy koła Zawiercia. Na zebraniu tem między innymi ma być wygłoszony odczyt por. rez. Majera „O gotowości bojowej oficera rezerwy”. Na zebranie to proszeni są o przybycie nawet i niezorganizowani oficerowie rezerwy.

(z) Zgwałcenie. Fidelus Elżbieta (Sienkiewicz) zameldowała w policji, iż niejaki Kowalski Stanisław dokonał zgwałcenia jej 17-letniej córki Zofji.

(z) Zerwanie się pociągu. Onegdaj za fabryką TAZ. rozerwał się pociąg towarowy, zdążający w stronę Myszkowa. Wypadek ten, w porę zauważony przez brekowych, dał możność maszyniście zatrzymania pociągu i dopięcia pozostałej części.

(z) Sprawa wodociągów miejskich. Onegdaj pod przewodnictwem komisara Langerta odbyło się posiedzenie komisji wodociągowej, na którym zdał szczegółowe sprawozdanie oraz przedstawił plany i kosztorysy główny re-

ferent tej sprawy poseł inż. Z. Sowiński. Budowa projektowanych wodociągów wynosić ma według ostatecznego kosztorysu 75.000 zł., lecz magistrat nie mając narazie takiej sumy, zamierza wykonać tylko najgłośniejsze rzeczy, co wyniosłoby około 50.000 zł.

Ostatecznie sprawa budowy wodociągów ma być rozpatrywana na najbliższem posiedzeniu rady przybocznej.

Z OLKUSZA.

(ol) Jarmarki na bydło racicowe. Wskutek wygasania pryszczyce była racicowa w powiecie olkuskim, po Skale zostały otwarte jarmarki na bydło w Wolbromiu. Pierwszy jarmark w Wolbromiu odbył się w dniu 7 bm. i był dobrze obesłany.

Spodziewać się należy, że w niedługim czasie otwarte zostaną jarmarki na bydło racicowe w Olkuszu i Żarnowcu.

(ol) Kryzys. Z powodu wstrzymania subsydjum dla związku okręgowego straży ogniowych przez sejmik olkuski, związek ten zmuszony jest odwołać odprawę naczelników i ich zastępców, oraz zjazd i zawody rejonowe w Kroczkach, wyznaczone na 13 i 17 bm.

(ol) Koncert. W niedzielę, odbędzie się w sali kina „Słońce” w Olkuszu, koncert orkiestry ochotniczej straży z Miechowa na cele straży miejskiej olkuskiej.

(ol) Wiec propagandowy na LOPP. Żydowskie koło LOPP. w Olkuszu urządziło w dniu 13 bm. o godz. 8 wiecz. w sali rzemieślników i kupców żydowskich w Olkuszu, wiec propagandowy na LOPP. Na wiecu przemawiać będą instruktorzy pp.: Kondek i Szwarcfeld.

(ol) Choroba starosty. Wskutek choroby starosta Stamirowski od kilku dni przerwał urzędowanie. Zastępstwo pełni p. E. Trznadel.

(ol) Temida w nowym lokalu. Nowy lokal w domu p. Głajtmana przy ul. 3 maja przyprowadzony został do porządku. Onegdaj przeniesione zostały do nowego lokalu kancelarie sądu grodzkiego i sędziego śledczego. Hipoteka przeniesiona zostanie za kilka dni. Nowe locum przedstawia się okazale. Na parterze mieści się hipoteka, na I piętrze sędzia śledczy i gabinety sędziów grodzkich, na II i III piętrze sale sądowe (cywilna i karna), kancelarie, oraz gabinet dla adwokatów.

(ol) Zanieczyszczenie koryta rzeki Baby. Sprawa karygodnego zanieczyszczenia rzeki Baby przez fabrykę „Olkusza”, o czem pisaaliśmy, zajęły się władze nadzorcze dość szybko. W dniu 7 bm. w starostwie oluskim pod przewodnictwem zastępcy starosty, p. Trznadla, odbyła się konferencja z zarządem fabryki „Olkusza”. Przedstawiciele fabryki, t. j. pp. Fritz Westen, oraz dyrektorowie Otto i Thiel przyobiecali złożyć w najkrótszym czasie projekt zneuralizowania odpadków z fabryki, wpuszczanych do koryta rzeki Baby.

ZATWIERDZENIE DWUCH WYROKÓW ŚMIERCI PRZEZ SĄD NAJWYŻSZY.

Sąd najwyższy rozpoznawał dwie skargi kasacyjne na wyroki sądów przysięgłych, jednego we Lwowie, drugiego w Czortkowie.

Mocą pierwszego z nich został skazany na karę śmierci Michał Mozuła, który napadł w Gródku Jagiellońskim na szynkarke i zarżnął ją nożem, poczem zrabował 27 zł.

Mocą drugiego, skazany został na karę śmierci kłusownik leśny Wasyl Lesinta, który, zobaczywszy w lesie właściciela jego, Rudolfa Baworowskiego w styczniu r. b.) położył go trupem na miejscu poczem zwłoki zakopał w śniegu. Przed sądem przysięgłych bronił się stanem obrony koniecznej. Stwierdza, że Baworowski pierwszy do niego strzelał. Świadków jednak na tę okoliczność nie przedstawił. Ustalono, że z kolegą swoim zabrał strzelbę Baworowskiego i razem poszli na dalsze polowanie.

Obydwa wyroki zostały zatwierdzone.

PRAWIE POŁTORA MILJARDA ZŁOTYCH POSIADA POLSKA ZAGRANICĄ.

Jak zapewnia nas główny urząd statystyczny, Polska posiada zagranicą poważną sumę 1.4 miliardów zł., umieszczoną w różnych instytucjach, przemyśle, bankach i handlu.

Najwięcej pieniędzy bo aż 27 procent całej sumy, posiadamy w Anglii, 24 procent ulokowaliśmy w Ameryce 10 procent w Niemczech, 15 procent w Rosji Sowieckiej, a resztę czyli 24 procent w innych krajach.

—OOO—

Z DĄBROWY.

(d) Chrońmy drzewa owocowe przed krawą mszycą. Dziś o godz. 5-iej popoł. w ogrodzie miejskim przy ul. Legionów 38 (obok dawnego szpitala) odbędzie się pokaz niszczenia mszycy welnistej, poprzedzony odpowiednią pogadanką dla interesujących się tą sprawą.

(d) Kradzieże. Onegdaj w nocy do komorki E. Bisiekiewicza, zam. przy ul. Narutowicza 56, dostali się złodzieje i skradli 16 szt. gołębi, wartości 20 zł. — W nocy z dnia 6 na 7 bm., do sklepu F. Winsztok, ul. Konopnickiej 24, dostał się złodziej i skradł towaru galanterijnego na sumę 120 zł.

(d) Co robi miłość... 20-letnia St. Nogaj, bez stałego miejsca zamieszkania, usiłowała pozbawić się życia przez wypicie esencji octowej.

Desperatkę w stanie niezagrożającym życiu, przewieziono do szpitala powiatowego w Będzinie.

St. Nogaj zeznała, że powodem targnięcia się na życie był zawód miłosny.

(d) Usiłowanie samobójstwa. Giser huty Bankowej w Dąbrowie, 52-letni Fr. Kott, zam. przy ul. Kr. Jadwigi 20, będąc w stanie silnego rozstroju nerwowego usiłował popełnić samobójstwo, wypijając esencji octowej.

Desperata przewieziono do szpitala św. Barbary w Dąbrowie.

Powodem targnięcia się na życie była nieuleczalna choroba płuc.

—O—

W SPRAWIE PRZEBUDOWY DROGI STRZEMIESZYCKIEJ.

Wczoraj bawił w Zagłębiu naczelnik wydziału drogowego w województwie kieleckim, inż. Paclawski, celem dokładnego omówienia sprawy przebudowy drogi strzemieszyckiej.

W konferencji wzięli udział: prez. Madeyski, inż. Laubitz, inż. Uthke i wiceprezydent T. Trzosiński.

Koszt przebudowy drogi strzemieszyckiej obliczono na 63.000 zł.

Prace przy budowie drogi zostaną rozpoczęte po zatwierdzeniu planu przez województwo.

ZE SPORTU

O MISTRZOSTWO A KLASY W ZAGŁĘBIU.

Jutro na boiskach Zagłębia odbędą się szereg ciekawych spotkań o mistrzostwo A klasy.

W Sosnowcu ciekawy mecz rozegra Polscy na boisku Unii.

Makabi na boisku Ruchu w Sosnowcu spotka się z Zagłębianką.

W Czeladzi Sarmacja rozegra mecz z C. K. S.

W Będzinie Hakoah gościć będzie czeladzka Brynka.

W Dąbrowie Zagłębie przyjmie sosnowiecki Ruch, który będzie miał ciężką przeprawę z przeciwnikiem.

Przed zawodami pierwszych drużyn odbędą się zawody rezerw.

ALVENSLEBEN ZDYSKWALIFIKOWANY W „GRAND PRIX” MOTOCYKLOWYM.

W sprawozdaniu z wyścigów motocyklowych o „Grand Prix” i mistrzostwo Polski podaliśmy, że klasyfikacja ostateczna wobec kilku protestów omawiana będzie na specjalnych posiedzeniach.

Obecnie kierownictwo wyścigów, po rozpatrzeniu protestu, wniesionego przez jednego z zawodników, uznało, że Alvensleben przekroczył regulamin, kozystając z obcej pomocy przy tankowaniu, co pozbawiło go świętego jeźdźcy pierwszego miejsca, które przypadło Schreiberowi.

Mówiąc o sukcesie Schreibera dodać należy, że do zwycięstwa przyczyniła się w dużym stopniu jego świetna maszyna „Excelsior”.

JĘDRZEJOWSKA I TŁOCZYŃSKI NA MISTRZOSTWACH TENISOWYCH ANGLII.

Jędrzejowska bierze udział w turnieju tenisowym o mistrzostwo Irlandii w Dublinie.

W grze mieszanej Jędrzejowska wystąpi wraz z Rogersem.

Jędrzejowska i Tłoczyński wezmą udział w turnieju tenisowym o mistrzostwo Anglii, który odbędzie się od dnia 11 do 16 bm.

TRANSMISJA MECZU POLSKA — SZWECJA PRZEZ RADJO.

Mecz Polska — Szwecja transmitowany będzie przez polskie radio w końcowej fazie, a mianowicie od godz. 6.55. Sprawozdawcą będzie świetny znawca piłki nożnej kpt. Mielich.

WIEDENSKI HAKOAH NIE BĘDZIE GRAC W POLSCE.

P. Z. P. N. postanowił nie przyjmować w Polsce wiedeńskiego Hakoahu, gdyż przyjazd wiedeńczyków nie gwarantuje żadnych korzyści sportowych. Turniej Hakoahu przyczyniłoby się tylko do zupełnie nieuzasadnionego wywozu pieniędzy z Polski.

WYJAZD „WARTY” Z ZAWIERCIA.

W nadechodzącą niedzielę K. S. Warta wyjeżdża do Kielc na rozegranie zawodów o mistrzostwo województwa kieleckiego, z mistrzem grupy kieleckiej 4 p. leg.

O MISTRZOSTWO KLASY C.

W niedzielę (10 bm.) na boisku STS. Unia odbędą się zawody o mistrzostwo kl. C pomiędzy: S. M. P. Porabka — Z. K. S. Samson; Z. R. K. S. Gwiazda — R. K. S. Czarni.

Pierwsze zawody odbędą się o godz. 9-ej rano, drugie o godzinie 11-ej.

OBOZY LETNIE HARCERZY.

Komenda chorągwi harcerzy Zagłębia urządziła w roku bieżącym obozy letnie (około 30 obozów). Komenda chorągwi zwraca się z prośbą do rodziców, członków kół przyjaciół i sympatyków harcerstwa, będących na wakacjach, o łaskawe odwiedzanie obozów harcerskich.

Niżej podajemy wykaz obozów, które się już rozpoczęły. W czasie wakacji w każdy piątek będą ogłaszane w prasie wykazy drużyn obozujących: I-sza zagł. druż. harcerzy z Dąbrowy, obóz stały pod namiotami w Łopusznej k. Nowego Targu. Komendant Marjan Hachulski, oboźny Zygmunt Molenda; II-ga zagł. druż. harc. z Sosnowca, obóz stały pod namiotami w Podgórzu k. Chęcin. Komendant Stefan Chojński, oboźny Lucjan Dusza; IV-ta zagł. druż. harc. z Sosnowca, obóz stały pod namiotami w Węgierskiej Górze. Komendant Władysław Piszczek, oboźny Remigiusz Walewski i Paweł Domański; XIX-ta zagł. druż. harc. z Częstochowy, obóz stały pod namiotami w Ojcowie (Dolina Saspewska). Komendant Jan Seweryn, oboźny Borkowski Leon; XLIV-ta zagł. druż. harc. z Sosnowca, obóz stały pod namiotami w Krępiej pow. jasielski. Komendant prof. Józef Staśko, oboźny Arnold Unterberg; drużyna im. Zawiszy Czarnego z Dańdówki, obóz stały pod namiotami w Starocynowie k. Bukowna. Komendant Stanisław Kwaśniak, opiekun obozu Anatol Zieliński.

Wydawca: Helena Monsiorska.

150 ZŁOTYCH NAGRODY!

wypłacamy każdej osobie, która obstaruje w naszym domu komisowym 1 zegarek szwajcarski, niklowy wykonany z wyregulowanym chodem z gwarancją na 3 lata w cenie zł. 11.50 (ze świecącym cyferblatem zł. 14.50) i jednocześnie przysła nam prawidłowe rozwiązanie niżej podanego zadania matematycznego.

JAK NALEŻY ROZWIĄZAĆ ZADANIE?
Liczby od 1 do 9 (nie mniej i nie więcej niż 9) należy rozmieścić w 9 kłatkach kwadratu w ten sposób, aby suma liczb we wszystkich kierunkach (pionowo, poziomo i ukośnie) wynosiła 18. Porządek rozmieszczenia nie odgrywa żadnej roli. Suma 18 powinna się powtarzać jak najczęściej razy.

WARUNKI: 1) Rozwiązanie zadania powinno być przysłane wraz z obstarunkiem i podpisane przez nadsyłającego.
2) Rozdawanie nagród nie nastąpi za pomocą losowania (nie loteria) lecz każda osoba, która przysła prawidłowe rozwiązanie zadania otrzyma wyżej wymienioną nagrodę.

3) Zamówienia przyjmujemy tylko do dnia 10-sierpnia 1932 r. W dniu 20-go sierpnia 1932 r. rozegramy nagrody wszystkim osobom, które zadanie prawidłowo rozwiązały. W tym samym dniu prawidłowe rozwiązanie zadania zostanie ogłoszone wraz z imionami osób, które nagrody otrzymały. Każdy uczestnik otrzyma egzemplarz ogłoszenia.

4) Prawidłowe rozwiązanie zadania zostało przez naszą Firmę złożone na ręce adwokata i notariusza Pana Hirsza.

5) Wypłata nagród za prawidłowe rozwiązanie zabezpieczona jest wkładem naszej firmy w Banku Ludowym Sp. a. w Gdańsku.

6) Przy każdym zamówieniu (w paczce) dołączone jest zaświadczenie upoważniające odbiorcę do otrzymania nagrody.

7) Jeśli zegarek się nie podoba, przyjmujemy takowy w ciągu 8 dni od dnia otrzymania z powrotem i zwracamy natychmiast wpłacone pieniądze. Wysyłamy za pobraniem. Za opakowanie i przesyłkę dolicza się zł. 1.95. — Zamówienia i rozwiązania zadania prosimy adresować:

Dom Handlowo-Komisowy „EXPRESS”
Gdańsk 22, Poczta Polska.

DZIŚ PODWÓJNY PROGRAM!

I.

KINO ZAGŁĘBIE

TAK CAŁUJĄ WIEDENKI

Pogodny film z życia młodzieży Wiedeńskiej.

II.

Kino-Teatr „Udziałowy”

W SZPONACH TYGRYSA

Sensacyjny film. W roli tytułowej BOB CUSTER.

Wielki podwójny program!

I.

Kino-Teatr „PALACE”

ZA OCEANEM

W roli gł. MAURICE CHEVALIER.

II.

SZALONE SERCA

W roli głównej CLARA BOW.

Obwieszczenie o licytacji w trzecim terminie:

Urząd Skarbowy w Sosnowcu na zasadzie par. 33 instr. o przymusowym ściąganiu państw. pod. z dnia 17. V. 1926 r. (Dz. U. R. P. Min. Skarb. Nr. 15) podaje do wiadomości ogólnej, że w dniu 14 lipca 1932 r. o godz. 11-ej rano w lokalu Urzędu Skarbowego w Sosnowcu, ul. Krzywa L. 2 odbędzie się sprzedaż z licytacji, różnych ruchomości oszacowanych na sumę 42.000 zł. należących do firmy „Warszawska Cukiernia i Restauracja” Sp. z o. o. w Sosnowcu, ul. 3-go Maja 15.

Spis tych ruchomości znajduje się w Urzędzie Skarbowym oddz. egzek. w Sosnowcu.

W. z. KIEROWNIKA URZĘDU SKARBOWEGO:
Włodzimierz, Bebak (Asesor).

DROBNE OGŁOSZENIA.

POSADY I PRACE

SLUZACA przyjmę. Zgłoszenia ze swiadectwami Dr. Głuck, Sosnowiec, Kółtają 11.

POTRZEBNA ondulatorka (manikurzystka) kwalifikowana zaraz. Wiadomość „Expres” Dąbrowa.

OKRĘGOWA Spółdzielnia, w Wojkowicach Komornych poszukuje odpowiedniej sklepowej. Posada do objęcia zaraz. Kaucja wymagana.

Kupno i sprzedaż

KARUZELA motorowa i huśtawki do sprzedania. Kielce, Stadion, właściciel mleczarni.

SPRZEDAM maszynę do szycia czółen kową „Singer” całkowicie nowa. Będzin, Małobadzka 109.

MOTOCYKLOWA przyczepkę za 450 złotych sprzedam. Katowice, Pilsudskiego 50, Janczewski.

PARCELE w Sosnowcu blisko centrum 100 zł. za pret. Wiadomość ul. Marjańska 2 m. 3. od 5 — 7 popołudniu.

DO sprzedania zakład fryzjerski. Cena przystępna. Wiadomość Sosnowiec, Będzińska 23.

MASZYNE Singera i łóżko zł. 165 — sprzedam wyjeżdżając. Dąbrowa, Łukaszyńskiego 16 m. 2.

PIETRZYKOWI FRANCISZKOWI skradziono dowód osobisty wydany przez magistrat m. Sosnowca, kartę rejestracyjną wydaną w Sosnowcu, świadectwo obywatelstwa wydane przez Starostwo Będzińskie i legitymację z Funduszu Bezrobocia wydane w Sosnowcu, które unieważnia.

MILIŃSKIEMU WITOLDOWI skradziono książeczkę poborową detalnej sprzedaży wyrobów tytoniowych, którą unieważnia.

Zgubione dokumenty
po 5 groszy za 1 wyraz.

METAL ZELING zgubił książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Kutno.

ROZE LEJZER zgubił książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Będzin i metrykę urodzenia wydaną w Będzinie.

SAPIŃSKI JULIAN zgubił świadectwo szkolne szkoły powszechnej nr. 3. Łaskawy znalazca raczy zwrócić do Będzina ul. Gzichowska 36.

NUTE GUTTER zgubił książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Łódź.

OLSZAK JAN zgubił książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Sosnowiec i wyciąg z ksiąg ludności wydany przez gminę Łędkowice i portfel skradziony.

HIERONIM ŚLUSARSKI zgubił książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Sosnowiec, którą unieważnia.

DAWID BRUKNER zgubił książeczkę kasy chorych wydaną w Będzinie.

RÓŻNE

PIETRZYKOWI FRANCISZKOWI skradziono dowód osobisty wydany przez magistrat m. Sosnowca, kartę rejestracyjną wydaną w Sosnowcu, świadectwo obywatelstwa wydane przez Starostwo Będzińskie i legitymację z Funduszu Bezrobocia wydane w Sosnowcu, które unieważnia.

MILIŃSKIEMU WITOLDOWI skradziono książeczkę poborową detalnej sprzedaży wyrobów tytoniowych, którą unieważnia.

Zycie gospodarcze.

GIEŁDA.
Warszawa, 8.

Belgia	124.10
Holandja	360.25
Londyn	31.90
Nowy Jork kabel	8.924
Paryż	35.05
Praga	26.38
Szwajcaria	174.15
Berlin	211.80

AKCJE I POŻYCZKI.
Warszawa, 8.

8 proc. Poż. Budowlana	36.50
7 proc. Poż. Stabiliz.	47.50 — 48.00
4 proc. Poż. Inwest.	91.25
4 proc. Poż. Dolarowa	47.50
5 proc. Poż. Konwers.	29.50
5 proc. Poż. Kolejowa konwers.	29.50
8 proc. listy zast. BGK.	94.00
8 proc. oblig. BGK.	94.00
7 proc. listy zast. BGK.	83.25
8 proc. listy zast. m. Warszawy	56.90 — 57.25 — 56.38

Bank Polski 70.00
PRZYBĘDA WYKŁADY 3 MŁODE ŻUBRY.

Dyrekcja zarządu lasów państwowych w Białowieży zwiększyła obszar rezerwatu żubrego w Białowieży o 30 hektarów, doprowadzając go do 50 hektarów.

W rezerwacie żubrym oczekiwane są trzy sztuki przychowka, co jest wielkim sukcesem, albowiem po wojnie na ziemiach polskich przyszło na świat tylko 7 żubrów. W ten sposób liczba ich powiększy się wkrótce w Polsce do 22.

Z dniem 11 lipca 1932 r. kancelaria Komornika Sądowego 3-go rewiru w Sosnowcu,

Stanisława Jakimczyka
PRZENIESIONA ZOSTAJE
na ul. Małachowskiego Nr. 2-b (1 piętro)

HEMOROIDY!

CZOPKI HEMOROIDALNE
„Varicol” (z kognikiem)
Usuwa ból, pieczenie, swędzenie, krwawienie, zniekształca guzy (kylaki).
Sprzedają apteki.

CREMU „LACTOLIN”

Chcąc mieć piękną, czystą i młodzieńczą cerę używaj
CREMU „LACTOLIN”
Usuwa piegi, wagi i plamy, udelikatnia i wybiela.
Żądać wszędzie.

Redaktor odp.: Józef Oskólski

Druk „Expres Zagłębia” Sosnowiec, ul. Teatralna 1. tel. 4-34.